

Gliniane naczynie - magia tworzywa

- Poziom edukacyjny adresatów - druga - trzecia klasa gimnazjum, pierwsza - druga klasa szkoły średniej;
- Czas trwania zajęć - około 2 godzin;
- Charakter zajęć - zajęcia praktyczne;
- Forma - warsztaty garncarskie;

- Materiały - slajdy;
głina gładka, maty sizalowe bądź z innego włókna roślinnego, podkładki gliniane, tłuczki, patyczki, miseczki na wodę;

Po zajęciach uczeń:

- zdaje sobie sprawę z funkcji, jaką pełni glina w życiu codziennym Afryki;
- ma świadomość doskonałości tego materiału w warunkach klimatycznych Afryki;
- zna sposoby produkcji garncarskiej technikami własnymi;
- zna cykl technologiczny produkcji;
- umie wykonać własnoręcznie garnek;

lp.	przebieg zajęć	treść	czas	uwagi organizacyjno-metodyczne
1.	była sobie glina	omówienie znaczenia materiału w życiu codziennym Afryki;	15 min	uwaga - <ul style="list-style-type: none"> ▪ uczniowie siadają w okręgu na folii zabezpieczającej podłoże (powinna być wysypana piaskiem); osobno dziewczyny, osobno chłopcy; ▪ przed każdym znajduje się podstawka, tłuczek, miseczka z wodą i mata; ▪ warsztaty rozpoczynają się od podziału gliny pomiędzy uczniów; każdy otrzymuje kostkę o wymiarach około 10 x 10 x 10 [cm]; rozpoczyna wyrobienie gliny jedna wybrana przez nas osoba;

				<ul style="list-style-type: none"> ▪ wspólna analiza przykładów zastosowania gliny w oparciu o pokaz slajdów; slajdy 001 - 0012; ▪ metoda stosowana - studia przypadkowe; ▪ w trakcie analizy kolejnych slajdów uczniowie przekazują sobie wyrabianą glinę, osoba, która ją dostaje opisuje kolejny slajd; element przekazywania gliny w okręgu nabiera wymiaru czynności o wymiarze sakralnym; podkreślamy w ten sposób zarówno boskie pochodzenie gliny jako materiału ofiarowanego ludziom, jak i umiejętności wyrobu garnków; ▪ element podziału klasy na część żeńską i męską wskazuje na wydzielenie grupy, która zajmowała się garncarstwem (tylko kobiety); biały człowiek traktowany jest w Afryce jako rodzaj trzeci, wyjątkowo więc chłopcy również mogą przystąpić do warsztatów;
2.	jak to się robi	technologia wytwarzania naczyń za pomocą tradycyjnych technik;	15 min	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykład z elementami konwersatorium w oparciu o pokaz slajdów; slajdy 0013 - 0019; porównanie z technikami europejskimi (zasadniczą różnicą jest brak koła garncarskiego);
3.	warsztaty garncarskie	praca samodzielna uczniów;	60 min	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omówienie czynności podejmowanych po zakończonej pracy na podstawie slajdów 0020-0026 (zdobienie i suszenie oraz wypał w piecu ziemnym); ▪ formy wykonane przez uczniów trzeba zostawić do wysuszenia, a następnie wypalić; aby warsztaty w pełni uświadomiły proces technologiczny - można podjąć próbę wypału w piecu ziemnym (do wykopanej w ziemi dziury wkładamy naczynia, jedno w drugie i ciasno obok siebie - daje to w efekcie czarne przebarwienia w miejscach o ograniczonym dostępie tlenu, na garnki kładziemy warstwę chrustu i drewna, przysypujemy piaskiem, ale tak, aby można było drewno podpalić);